

JAARVERSLAG 2017

40 JAAR IVN NIJKERK 1977 - 2017

Beleef de natuur

JAARVERSLAG 2017

IVN NIJKERK

De vereniging IVN Nijkerk is sinds 1977 een zelfstandige afdeling binnen de Landelijke Vereniging IVN en heeft als doel de bevolking, jong en oud, door educatie te betrekken bij natuur, milieu en duurzaamheid en de bewustwording van de natuur- en landschappelijke waarden rondom Nijkerk te bevorderen. Haar werkgebied omvat Nijkerk, Nijkerkerveen, Hoevelaken en Putten.

In 2017 heeft de vereniging haar 40-jarig bestaan gevierd.

Bestuur

Het bestuur bestond uit drie personen met vacatures voor voorzitter en maximaal drie algemene bestuursleden. In die vacatures heeft het bestuur het afgelopen jaar niet kunnen voorzien.

De samenstelling van het bestuur in 2016:

Rien Loman,	secretaris,	sinds 2016, aftredend in 2019.
Elly Kuijt,	penningmeester,	sinds 2016, afgetreden, niet hetkiesbaar.
Arie van den Berg,	lid,	sinds 2016, aftredend, niet herkiesbaar.

Formeel staat het bestuurslid Arie van den Berg bij de Kamer van Koophandel ingeschreven als voorzitter. Voor de keus van deze situatie had het bestuur twee redenen. Ten eerste omdat hij in de functie van voorzitter dit jaar een aantal activiteiten met externe partijen gemakkelijker kon voortzetten. Ten tweede werd het bestuur in casu de vereniging in de gelegenheid gesteld een nieuwe voorzitter te vinden. De taak van voorzitter is intern waargenomen door Rien Loman.

Begin 2018 heeft Elly Kuijt wegens persoonlijke omstandigheden haar taak als penningmeester moeten beëindigen. Zij is ook niet meer beschikbaar als gewoon lid van het bestuur.

Het zoeken en vinden van nieuwe bestuursleden is in 2017 niet succesvol geweest. Het jubileumjaar eindigt met slechts twee bestuursleden. De statuten schrijven voor dat er drie of meer bestuursleden dienen te zijn. Wordt daar niet aan voldaan dan volgen er maatregelen, in goed overleg met het Landelijk Bestuur.

Het bestuur is in het verenigingsjaar 2017 in totaal negen keer bijeen geweest. Dit jaar zijn de eerste drie bestuursvergaderingen genotuleerd door Ellie Kroon. Om persoonlijke redenen heeft zij besloten deze taak te beëindigen. Het bestuur betreurde haar besluit en respecteerte haar overwegingen. Het bestuur is overgegaan tot het vastleggen van besluiten en actiepunten.

Diverse activiteiten bestuursleden

De bestuursleden hebben individueel en op diverse vlakken deelgenomen aan verschillende activiteiten:

- Deelname aan het gemeentelijke project Samen aan Zet, de cluster Wonen en Woonomgeving.
- Overleg met de gemeente Nijkerk en Waterschap Vallei en Veluwe inzake de fietspadverbetering/verbreding op de Zeedijk.
- Betrokken bij overleg tussen gemeente Nijkerk en VDB/Nijkerk aan Zee.
- Informatieve bijeenkomst betreffende administratie en geldstromen.
- Natuurgidsenopleiding IVN Amersfoort /IVN Nijkerk.
- Opzetten cursus Natuurouders.
- Brainstormsessies met basisscholen over vergroening schoolpleinen.

Veertigjarig jubileum

Het bestuur heeft een bedrag van € 5.000,- vrijgemaakt voor de viering van het jubileum.

Met diverse activiteiten is dat door het gehele jaar heen gevierd.

1. Advertentie van een halve pagina op de achterzijde van de gemeentegids
2. Op 22 april gratis Landschapsbusexcursie
3. Op 2 juni presentatie van het IVN-boek 'De Over-Veluwe'

4. Op 20 juni lezing Invasieve Exoten
5. Museum Nijkerk heeft de gehele maand juli aandacht besteed aan IVN Nijkerk
6. Op 1 juli uitgaansdag voor IVN-vrijwilligers naar Museum Nijkerk en Tabaksmuseum Amerongen met parkwandeling
7. De redactie van Nijkerk Natuurlijk heeft in haar vier nummers van 2017 op voor- en achterpagina en diverse afbeeldingen uit oude nummers het jubileum onder de aandacht gebracht.
8. Op 3 maart 2018 de Gelderse Natuurwerkdag in het werkgebied van IVN Nijkerk: op een tiental locaties zal door ongeveer 250 gastdeelnemers uit heel Gelderland aan het landschapselementen gewerkt worden.
9. De Algemene Ledenvergadering van 20 maart 2018 wordt afgesloten met een lezing over **Invasieve Exoten**.

Regionale en landelijke positie van IVN Nijkerk

IVN Nijkerk organiseert samen met IVN Amersfoort de natuurgidsenopleiding. Er zijn 27 natuurgidsen in opleiding.

IVN Nijkerk werkt samen met Landschapsbeheer Gelderland aan het in stand houden van landschapselementen zoals houtwallen, hoogstamboomgaarden en poelen.

De vereniging IVN Nijkerk werkt nauw samen met de Stichting Natuur- en Milieuzorg Noord-West Veluwe te Nijkerk en onderhoudt contacten met een viertal naburige natuurverenigingen: de Vogelbeschermingswacht Noord Veluwe te Elburg, KNNV Noordwest Veluwe te Harderwijk, de Stichting voor Natuur- en Milieubescherming Putten en de zustervereniging IVN Noordwest Veluwe te Nunspeet.

IVN Nijkerk maakt deel uit van de Regio Veluwe met negen afdelingen: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Ede, Eerbeek, Nijkerk, Noordwest Veluwe (Nunspeet), Zuidwest-Veluwezoo (Renkum), Oost-Veluwezoo (Rheden). Vier keer per jaar komen bestuursleden van deze afdelingen bij elkaar, bespreken hun gezamenlijke belangen en bepalen hun standpunt ten aanzien van de plannen van het Landelijk Bestuur en de ontwikkelingen van de Landelijke Vereniging. De Regio Veluwe benoemt een van de bestuursleden van de afdelingen als afgevaardigde naar de Landelijke Raad. De voorzitter van IVN Nijkerk nam deel aan de vergaderingen van Regio Veluwe en was afgevaardigde/vertegenwoordiger in de Landelijke Raad. De Landelijke Raad is het hoogste orgaan binnen de Vereniging IVN en controleert en initieert het Landelijk Bestuur. De Landelijke Raad stelt commissies samen uit haar midden en leden van het Landelijk Bestuur. De voorzitter van IVN Nijkerk, benoemd tot lid van de Landelijke Raad, heeft vanwege zijn aftreden per 20 maart 2017 op 16 december 2016 afscheid genomen van de Landelijke Raad en zijn positie in drie commissies en twee adviesgroepen ter beschikking gesteld. Na de Algemene Ledenvergadering van 20 maart 2017 stelt het bestuur vast wie IVN Nijkerk zal vertegenwoordigen in het overleg van IVN Regio Veluwe.

Namens het bestuur,
Arie van den Berg

WERKGROEPVERSLAGEN
2017
van
IVN Nijkerk

Boomplantdag

De boomplantdag is een feestelijke gebeurtenis: kinderen actief betrekken bij de natuur. Onder het thema 'Bomen verbinden' was ook dit jaar de traditionele, educatieve actie een succes. Op 15 maart was het druk op de ruime groenstrook achter de Fossenstraat. 28 kinderen van groep 7 van de Oranje-Nassauschool waren daar struiken aan het planten. Enkele studenten van het Groenhorst College gaven deskundige aanwijzingen en medewerkers van de gemeente Nijkerk en een groenbedrijf zagen toe dat alles goed en veilig verliep. De jongelui werkten enthousiast met splinternieuwe schoppen van de gemeente en genoten van de frisdrank en wat lekkers. Na het hijsen van de vlaggen waren ze aan het werk gezet na een inspirerende toespraak van wethouder Aboujacoub. Na een praatje met de kinderen werkte zij spontaan even mee om de vele struiken een plekje in de grond te geven. Het Team Boomplantdag kan terugzien op een leuke, geslaagde dag.

Jan Smits

Hoogstambrigade

Veel bomen zijn er in 2017 door de Hoogstambrigade niet gesnoeid. Dit komt mede doordat de werkgroep pas laat in de winter actief werd. We hebben een nieuwe coördinator en de gang zit er weer in. In november hebben we elkaar weer gevonden en er staan 6 zaterdagen in de agenda gepland. Hiervan zijn er nog 3 over. Prachtige dagen en leuke locaties maar de weergoden waren ons minder goed gezind.

Ook hebben we weer nieuwe snoeilocaties waar meerderen van ons nog nooit zijn geweest of wisten dat het bestond. Natuurlijk zijn we op zoek naar locaties waar we onze expertise op los kunnen laten. Mocht u nog zo'n locatie weten, laat het weten of geef het door.

Na zo'n lange zomerstop zijn er altijd wel wat mensen die er moeilijk uit kunnen komen. De groep is afgelopen 2 jaar wel geslonken. Dat is natuurlijk jammer maar het biedt alleen maar meer ruimte voor nieuwe vrijwilligers. En zijn er mensen die fruitbomen willen snoeien. Ja zeker, er zijn 2 mensen die nieuw zijn. Hierdoor komt de groep uit op 10 snoeiers.

Ook is er een prachtige aanhangwagen tot onze beschikking gesteld. We zijn daar heel blij mee en maken er graag gebruik van. Deze aanhanger wordt gedeeld met de hoogstambrigade Barneveld. Dat is tot nu toe geen probleem geweest.

Pepijn Graafland

Landschapsbeheer

De werkgroep Landschapsbeheer is het afgelopen jaar weer actief geweest op diverse locaties bij het beheer van landschapselementen in de wijde omgeving van Nijkerk. Een aantal vermeldenswaardige zaken zijn:

- Er is een samenwerking gestart met de Stichting Natuur en Milieu Putten (SNMP) bij het ondersteunen van het onderhoud van de Volenbeek in Putten.

- Vanuit de opleiding voor natuurgidsen lopen 2 mensen stage bij de werkgroep.
- We hebben met 4 mensen vanuit de werkgroep deelgenomen aan de Gelderse werkdag in Elburg. Deze dag was zo inspirerend dat onze werkgroep samen met de Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) en een groot aantal vrijwilligersgroepen uit de omgeving van Nijkerk de Gelderse werkdag in 2018 organiseren. De werklocaties zullen allemaal rondom Nijkerk liggen.
- Ook in 2017 hebben 10 medewerkers van Cummins in november hun steentje bijgedragen door een volle dag de handen uit de mouwen te steken. Nu bij het onderhoud van de Volenbeek.
- Zoals ieder jaar heeft de werkgroep een kraam gehad op het MASplein, de stagemarkt op het Corlaer College (MAS = Maatschappelijke Stage). De stagemarkt is voor leerlingen van het Corlaer College, Accent en het Groenhorst College. Het resultaat is dat nu 7 enthousiaste jongens en meiden seizoen '17/'18 hun maatschappelijke stage bij de werkgroep doen. Daarnaast zijn een paar van de stagiairs van vorig jaar ook dit jaar nog betrokken bij de werkgroep, waardoor we de meeste werkochtenden met een leuk divers gezelschap aan de slag konden gaan.
- De werkgroep groeit en telt inmiddels in januari 2018 totaal 41 vrijwilligers.
- Wederom, nu op 4 november, een locatie georganiseerd voor de Landelijke Natuurwerkdag. Dit keer in samenwerking met de vrijwilligersgroep Klompenpaden Nijkerk. Er werden 115 wilgen geknot langs het Appelpad in Zwarteboek. Vooraf was er aandacht van Radio Nijkerk (met dank aan Hildegard), en op de dag zelf, dankzij Stichting Landschapsbeheer Gelderland, aandacht van TV Gelderland. Prachtig weer en een goede opkomst. Ook een groep jeugdige scouts. En net als voorgaande jaren zijn een paar deelnemers zo enthousiast geworden over deze activiteiten dat ze zich bij de werkgroep hebben aangesloten.

Overzicht activiteiten 2017 van Landschapsbeheer

Januari	Vogeleiland: riet maaien en verbranden Wilgen knotten Schoolstraat Nijkerkerveen Fruitbomen snoeien op de Spoorstraat in Nijkerk
Februari	Wilgen knotten, Nieuwe Kerkstraat Nijkerkerveen Vogelbosje uitdunnen Schoolstraat Nijkerkerveen
Maart	Gelderse werkdag in Elburg Kruishaarse Berg: Amerikaanse vogelkers verwijderen Houtwal op Luxool uitgedund
April	Houtwal op Luxool ingeplant
Mei t/m september	Geen activiteiten
September	Op de stagemarkt MASplein gestaan
Oktober	Maaien kruidenweide Kroon/ Muizenruiters herstellen
November	Landelijke Natuurwerkdag: wilgen knotten Appelpad Volenbeek: beekherstel Putten met Cummins Wilgen knotten Appelpad
December	Vogeleiland: riet maaien Wilgen knotten Appelpad

Daarnaast zijn de coördinatoren tussentijds druk geweest met contacten leggen en onderhouden, de PR, en het adviseren van burgers, scholen en bedrijven.

In cijfers

Aantal werkdagen	12
Aantal verschillende deelnemers	± 45 excl. Natuurwerkdag
Gemiddeld aantal vrijwilligers per werkdag	14
Stagiaires maatschappelijke stage	7
Bloemrijk grasveld gemaaid	150 m ²
Bomen en struiken geplant	150
Bos opgeknapt	10.000 m ²
Moeras/rietgebied	10.000 m ²
Gesnoeide knotwilgen	150
Muizenruiters onderhouden	4
Gesnoeide fruitbomen	10
Beek schonen	250 m ¹
Aantal vrijwilligersuren	± 700

Met dank aan alle vrijwilligers; jullie hebben het mogelijk gemaakt dat we in 2017 zoveel activiteiten hebben kunnen oppakken.

Coördinatoren Sandra Plette, Jan Gorris en Rien Loman

Nieuwsbrief

Ook in 2017 is het de redactie gelukt om elke maand een Nieuwsbrief te verzenden. De inhoud van de Nieuwsbrief, twee A4-tjes per keer, is actueel en zoveel mogelijk toegespitst op onze regio met een herinnering aan het IVN-maandprogramma. Dat er volop belangstelling is voor onze Nieuwsbrief blijkt mede uit de toename van het aantal adressen. Maar liefst 225 aan het eind van het jaar. Ook dit jaar heeft de redactie wijzigingen in de samenstelling gehad.

Per maart trad Gijs Moesbergen terug en per oktober moest Arie van den Berg om gezondheidsredenen afhaken. Sinds die tijd wordt Ans ondersteund door Herman van Dasselaar.

Ans van Duijnhoven en Herman van Dasselaar

Nijkerk Natuurlijk

Ook de redactie van Nijkerk *Natuurlijk* heeft het afgelopen jaar stilgestaan bij het 40-jarig bestaan van IVN Nijkerk, niet met 'tastbare' activiteiten maar met vorm en inhoud van ons kwartaalblad. Misschien is het niet iedereen opgevallen dat er een aantal veranderingen heeft plaatsgevonden in de uitvoering van ons blad. Deze kwamen onder meer tot uiting in de voorpagina met een 'frissere' kleur groen en de plaatsing van het logo 40 jaar en op de achterpagina ieder kwartaal een andere natuurcollage, passend bij het betreffende seizoen.

De redactie is eens gaan snuffelen in de edities uit het verleden (uit de oude doos).

Het was heel interessant welke artikelen we tegenkwamen, maar ook de gang van zaken in het verleden, o.a. de verenigingsactiviteiten, verslagen met namen van personen die jaren geleden actief waren binnen onze vereniging en waarvan sommigen nu nog steeds meedraaien, de zeer gewaardeerde 'oude garde'.

Een aantal jaren geleden is er door het bestuur een enquête gehouden over diverse onderwerpen. Hierbij was ook de vraag welk medium het meest tot de verbeelding sprak. Het bleek dat de interesse voor ons blad een redelijk hoge score kreeg. Wij willen er dan ook alles aan doen om dat te continueren.

Ook mogen we ons gelukkig prijzen met de aanlevering van kopij over plaatsgevonden activiteiten, excursies enzovoort. Indien de ruimte het toeliet zijn er

ook artikelen geplaatst van andere natuurverenigingen, bijvoorbeeld interessante informatie en/of bijzondere activiteiten, zeker als het in het belang van de leden van onze vereniging was. Het plaatsen van dit soort berichten zal dan ook in de toekomst zeker weer het geval zijn.

Aan de andere kant, zonder aanlevering van kopij, in wat voor vorm dan ook, kunnen we geen kwartaalblad uitgeven; en dat kan niet de bedoeling zijn.

Mede door een aantal 'vaste' auteurs is het ons gelukt om ook dit jaar de vier uitgaven te verwezenlijken, maar we zouden het erg op prijs stellen als **alle** werkgroepen hun medewerking hieraan kunnen/willen verlenen. Dan wordt de inhoud breder, dus nog interessanter. We reserveren vast 1 of 2 pagina's voor u in de zomereditie!

Ook voor alle mensen die nauw betrokken zijn bij de natuur, ook zij kunnen hun belevingen en kennis in ons blad weergeven.

We hadden graag gezien dat er in het afgelopen jaar nieuwe advertenties zouden zijn toegevoegd, jammer, dit was niet het geval. Deze hadden het blad meer kostendekkend gemaakt. Hierbij dus een oproep aan iedereen die ons blad leest om een adverteerder te vinden!

Wij verzorgen het redactionele gedeelte en begeleiden de productie maar de bezorgers onder leiding van Hilda Blom, verdienen zeker een compliment. Deze groep zorgt ervoor dat ons blad in een kort tijdsbestek wordt bezorgd.

Helaas hebben we afscheid moeten nemen van Arie van den Berg als redactielid, dit door aanhoudende gezondheidsproblemen. Wij willen Arie bedanken voor zijn inzet, creativiteit en zijn kennis en verbondenheid met de natuur, en wensen hem voor de toekomst een stabielere gezondheid toe.

De samenstelling van de redactie is nu wel erg klein geworden. Onze vraag is dan ook: zijn er mensen binnen de vereniging, of mensen in uw netwerk, die de redactie, Janny Bosma en ondergetekende, willen versterken? U bent van harte welkom!

Wij willen ook Renea Grafisch bedanken voor de lay-out en productie en de prettige samenwerking dit jaar. Tot slot wensen wij iedereen in het komende jaar weer veel leesplezier toe.

Egbert Woudenberg,

Plantenwerkgroep

Het jaar begon met een geslaagde mossenexcursie met Leendert de Boer. Altijd bijzonder om mossen door een loep te bekijken en te horen over hun levenswijze. Ook hier zijn invasieve soorten te onderscheiden, waaronder het Grijs kronkelsteeltje, triviaal ook wel aangeduid met de toepasselijke naam Tankmos.

Toegang tot natuurgebieden verliep moeizaam. De beheerders wilden geen toestemming verlenen in verband met onrust in het gebied of hebben hun eigen ecologen in dienst voor inventarisatie. Dat is jammer, want aan de basis van natuurbewustwording ligt kennis.

Kennis die wij als plantenwerkgroep graag willen uitbreiden, kennis die wij graag willen doorgeven aan nieuwe leden om IVN in stand te houden en kennis waarmee we burgers enthousiast maken om ook een steentje bij te dragen aan het behoud van de natuur.

Zonder kennis zou het werk wat IVN doet niet kunnen standhouden.

Gelukkig wilde Natuurmonumenten ons stinzenplanten in Groevenbeek en wilde planten aan de Withagersteeg laten inventariseren om zo meer zicht te krijgen op de natuurontwikkeling daar. We merkten wel dat onze voorliefde ligt bij wilde planten. We hopen op wat meer samenwerking, natuurgebieden zijn toch als het ware de krenten in de pap.

Dit jaar liep een aantal stagiaires mee van de natuurgidsenopleiding. Enthousiaste mensen die meer willen weten om uiteindelijk als gids te onderwijzen. Ook voor hen zijn natuurgebieden een verrijking. Wij wensen ze als plantenwerkgroep veel succes toe bij hun opleiding. Wij vonden het leuk om hen hierbij te helpen.

Arjan Kalee

Scholenwerkgroep

Excursies

De scholenwerkgroep heeft met elkaar in 2017 wederom een programma met een drietal traditionele excursies verzorgd voor de scholen in Nijkerk e.o. Daarnaast ook nog met enkele scholengidsen aangehaakt bij meerdere activiteiten in deze regio. Dit laatste door de scholenwerkgroep zelf opgepakt of via andere IVN-programma's. Zie daarvoor verder in dit verslag. De scholenwerkgroep moest het ook dit jaar tijdens sommige excursies met minder mensen doen. Wij kregen wederom te maken met de haalbaarheid door gezondheid, wat mensen mee moesten maken en de leeftijd van sommige gidsen. Gelukkig hebben we om toch zo veel mogelijk te realiseren wat medewerking gekregen van enkele stagiaires van de natuurgidsenopleiding van Amersfoort/Nijkerk. Daar waren wij zeker blij mee. *Maar meer mensen die blijvend mee kunnen doen is toch wel gewenst.* Alle excursies zijn uiteindelijk goed verlopen.

Door dit contact met de natuurgidsenopleiding Amersfoort/Nijkerk was er gelijk een uitnodiging in de regio Maarn/Doorn, waardoor ondergetekende een prachtige ochtend met excursies en natuurspellen voor schoolkinderen in de Kaapse bossen heeft kunnen meemaken.

Overleg

De jaarlijkse scholengidsenvergadering heeft weer plaats gevonden; op die manier hebben we naast het voorwandelen van excursies sowieso eenmaal per jaar contact met elkaar. Altijd heel gezellig en een goede gelegenheid om dingen door te praten en op elkaar af te stemmen. Met dank aan Bep Vink, die al zoveel jaren onze gastvrouw is. Omdat zij niet alleen scholengids is, maar ook zo lang we ons herinneren, een soort klein IVN-hoekje in haar schuurtje heeft met visnetjes en andere attributen voor excursies, ligt hierover bij haar, een prangende vraag: Wie gaat/wil deze taak voor de komende tijd van haar overnemen? Wie heeft daar wat ruimte voor? *Hier moet dus binnen IVN echt actie op worden genomen.*

Eind 2016 was er het verzoek om onze excursieverslagen eerst naar de redactie van Nijkerk Natuurlijk te sturen. Dat is mooi gelukt met de door onze gidsen gemaakte lesbrief over de reigers en het slootjevisen. Een korte impressie over een natuuractiviteit met Het Klimrek zou nog worden doorgestuurd naar de website.

Nieuw materiaal

De nieuwe visnetjes zijn een succes, ze zijn veel steviger en ook beter om te gebruiken. Er zijn naar tevredenheid een drietal nieuwe verrekijkers aangeschaft omdat de gebruikelijke verrekijkers nodig aan vervanging toe zijn. Daarom ligt het in de bedoeling om in 2018 nog eens drie van dezelfde kijkers te kopen zodat er langzamerhand weer een nieuwe verzameling goed werkende verrekijkers voor IVN Nijkerk aanwezig is. Al onze materialen kunnen ook door andere werkgroepen worden gebruikt/geleend.

Activiteiten

Op een rijtje waarmee de scholenwerkgroep actief was:

- Reigerexcursies voor 9 groepen = 169 kinderen
- Slootje vissen voor 18 groepen = 387 kinderen
- Herfstwandeling voor 15 groepen = 388 kinderen. Door de staking vielen er 2 groepen af.

Daarnaast:

- * Presentatie Scholenwerkgroep op de natuurgidsenopleiding te Amersfoort, contact onderhouden en het begeleiden van een aantal stagiaires bij onze excursies.
- * Sigmapresentatie over internetprogramma om vacatures te plaatsen voor vrijwilligers. Helaas kwamen er geen reacties.
- * Boerenmaandag te Nijkerk: Een zeer koude dag met veel wind (na een warme, zonnige zondag). Het duurde mogelijk daarom wat lang voordat de mensen de straat op gingen.
- * Excursie voor kinderen van het kinderdagverblijf Het Klimrek.
- * En zeker niet te vergeten...de Natuuroudercursus in het najaar.

Het is allemaal vrijwilligerswerk en daarom goed dat de gemeente Nijkerk ook onze scholengidsen uitnodigde voor de gemeentelijke vrijwilligersdag op 9 juni. Ook op de vrijwilligersdag ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van IVN Nijkerk zijn er scholengidsen mee geweest. Dat bleek een mooie dag!

Met het jubileumjaar 2017 op deze plaats eens extra dank aan al onze scholengidsen. Ook dank aan de stagiaires, de scholen en iedereen die actief bij ons betrokken was.

Marijke Bakker

Vogelwerkgroep

Algemeen

De vogelwerkgroep telde in 2017 totaal 25 leden en enkele belangstellenden.

Twee keer is er een werkgroepvergadering, bij één van de leden thuis, geweest.

- 21 maart, bezocht door 7 personen,
- 27 september, ook deze keer zijn er 7 personen aanwezig.

Tijdens deze vergaderingen passeren alle werkgroepactiviteiten de revue.

Weidevogelbescherming:

- De werkzaamheden van de weidevogelbescherming veranderen de laatste jaren. De eigenaar van een flink deel van het gebied (Staatsbosbeheer), dat wij de afgelopen jaren hebben beheerd / beschermd / geteld, heeft laten weten niet meer te willen dat de weilanden nog worden betreden. Het systematisch aflopen van de weilanden zou verstoring geven en predatie bevorderen. Nu dit gedeelte van de polder afviel voor legselbeheer bleef er maar een klein deel over. Het afgelopen jaar hebben twee groepjes daar geïnventariseerd. Bij de eindevaluatie werd duidelijk dat van de gevonden nesten 75% is gepredeerd. En dan moeten de jongen nog beginnen. Ook door andere groepen, die onder de paraplu van BAO weidevogelbeheer doen, is gemeld dat er veel vossen in het veld liepen. Deze dieren hebben veel bijgedragen aan het verlies van nesten en ook van de jonge en oudere vogels.

- Naast het legselbeheer is er het afgelopen jaar een start gemaakt met het uitvoeren van alarmtellingen. Dit is een nieuwe methode waarbij een aantal groepen tegelijkertijd parallel aan elkaar in een min of meer rechte lijn door de velden lopen en alles tellen wat er in hun baan opvliegt en alarmeert. Dit gaat in twee keer. Eind april om het aantal broedparen grutto's te kunnen tellen en eind mei om het aantal alarmerende ouderparen te tellen. Hierbij is het mogelijk om ook na het uitkomen van de eieren een beeld te krijgen van de overleving van de jongen. Onze groep heeft het deel tussen de Arkervaart en de Arkerweg volgens de nieuwe methode geteld. Het aantal broedparen was best aardig, maar er zijn nauwelijks alarmerende ouders gevonden. In dat deel zijn dus hooguit enkele jongen groot geworden.
- Ook is er een start gemaakt met het digitaal invoeren van de gegevens van deze alarmtellingen.

Inventarisaties

Ook dit jaar hebben verschillende leden op diverse plaatsen inventarisaties uitgevoerd. De verzamelde gegevens zijn, net als voorgaande jaren, doorgegeven aan Sovon.

Uilen. Van de Steenuilen en Kerkuilen zijn respectievelijk 19 en 7 broedgevallen te melden. Grappig detail is dat 3 paartjes steenuilen gewoon op het dak nestelden terwijl er wel een uilenkast was geplaatst! Daarnaast is er uiteraard onderhoud aan de bestaande nestkasten uitgevoerd en zijn er enkele vervangen.

Zwaluwen. Van de huiszwaluwen loopt het aantal terug. Daar waar er in 2007 nog 630 nesten werden geteld, is dat in 2017 teruggelopen naar 397. Van de boerenzwaluwen zijn langs het Nekkeveld 7 bewoonde nesten waargenomen. Volgend jaar hopen we ook wat te kunnen melden over oeverzwaluwen.

Vogeleiland. Broedvogels waren o.a. Kleine karekiet met tenminste 15 broedparen en daarmee de meest talrijke.

Verder Rietzanger, Bosrietzanger, Rietgors, Blauwborst 2 territoria, Kneu tenminste 2 territoria, Tuinfluiter 1 territorium, Koekoek 1 territorium, Knobbelzwaan 1 nest met 5 eieren. En natuurlijk Wilde eend, Slobeend en Krakeend en mogelijk ook Kuifeend.

Eind maart is er een vos geschoten op het eiland. De hoop was dat er daarom geen Grauwe ganzen op het eiland zouden gaan broeden omdat die meestal vroeg beginnen, eind februari -begin maart maar er zijn er toch nog ca. 20 paren aan een nest begonnen in april.

Dit voorjaar voor het tweede jaar op rij Groene kikkers op het eiland. Een teken van leven in het water.

Telpost Schuitenbeek

Elke derde zaterdag van de maand worden van 09.00 tot 10.00 alle soorten vogels geteld.

Er was dit jaar een relatief stabiele bezetting van rond de 9 personen. (Variërend van 6 tot 11 vogelaars..

Vanaf het begin van de tellingen in januari 2009 tot en met december 2017 zijn er 124 soorten vogels gespot.

In het jaar 2017 staat die teller op 85.

Nieuw dit jaar waren: roodkeelduiker, dodaars en zwarte zwaan.

Het aantal getelde soorten per keer neemt langzaam toe.

In 2016 telde in januari het laagste aantal soorten (26) en in mei het hoogste (41).

Het laagste aantal in 2017 was in februari (29) en het hoogste aantal in december (47).

Blauwe reiger, Knobbelzwaan, Grauwe gans, Wilde eend, Kuifeend, Meerkoet, Kievit, Kokmeeuw, Spreeuw en Zwarte kraai zijn alle twaalf maanden van 2017 gezien.

Uit dit rijtje zijn de Wilde eend en Kokmeeuw al sinds 2010 elke maand gespot.

Euro birdwatch

Landelijke info (zie www.trektellen.nl)

Zaterdag 30 september was de dag van de Euro birdwatch.

Van 08.00 uur tot 12.00 uur is er door negen personen geteld op de vaste telpost van IVN Nijkerk, een ochtend met weinig vogeltrek! Totaal: geteld 1144 vogels en 37 soorten.

Top 5:

1. Kuifeend 261
2. Smient 204
3. Kievit 200
4. Grauwe Gans 123
5. Aalscholver 76

Ondanks de weersomstandigheden vloog er toch nog wel wat en is de Top Tien zelfs te vergelijken met die van voorgaande jaren:

Totaaloverzicht:

Grauwe Gans 123,	Aalscholver 76	Zwarte Kraai 4
Brandgans 1	Buizerd 5	Pimpelmees 3
Knobbelzwaan 8	Waterral 1	Koolmees 2
Nijlgans 2	Meerkoet 60	Tjiftjaf 1
Krakeend 12	Kievit 200	Winterkoning 1
Smient 204	Watersnip 3	Spreeuw 6
Wilde Eend 15	Kokmeeuw 5	Merel 3
Wintertaling 49	Grote Mantelmeeuw 1	Witte Kwikstaart 6
Tafeleend 4	Kleine Mantelmeeuw 1	Graspieper 3
Kuifeend 261	Holenduif 8	Kneu 29
Fuut 7	Houtduif 5	Putter 15
Blauwe Reiger 1	Ijsvogel 2	
Grote Zilverreiger 10	Torenavalk 7	

Excursies

Er stonden in 2017 drie excursies gepland.

Op 11 februari met 7 personen op stap naar de Brouwersdam. Om 06.00 uur in de auto, om 08.00 ter plaatse. Geen geweldig weer maar wel een aantal mooie waarnemingen waaronder de Middelste zaagbek, Zwarte zeekoet, Zwarte zee-eend en Eidereend. In totaal ter plekke 26 soorten gezien.

Op 13 mei zijn we met 7 personen naar de Vreugderijkerwaard getogen. Deze keer wel mooi weer. 54 soorten gespot, waaronder tapuit, gele kwikstaart en een witgatje.

Voor 11 november stond nog een trip naar de Prunjepolder (Zeeland) gepland. Deze is niet doorgegaan in verband met de verwachte weersomstandigheden. We hopen nu in maart 2018 deze locatie te bezoeken.

Heerlijk die excursies. Lekker samen uit en genieten van de gezamenlijke hobby en leren van elkaar.

*Coördinator vogelwerkgroep IVN Nijkerk
Jan Wouda*

IVN-Winkel

Op de nieuwjaarsbijeenkomst van 14 januari stonden de winkelspullen bij Landwinkel 'De Maaneschijn'. Het was er gezellig en warm.

Bestuurslid Rien Loman had mij gevraagd wat er nog in de verkoopkrat zat. Dat was gelukkig al flink geminderd omdat ik geen boeken meer aanschafte. Toch was het nog een hele lijst, vooral van de 'In beeld'-boekjes. Ik heb toen beloofd het jaar 2017 zoveel mogelijk op de maaldagen bij het stoomgemaal Hertog Reinout te gaan staan om de diverse boeken met korting te verkopen.

Op 10 april stond de winkel op de Boerenmaandag met hulp van veel IVN'ers. Naast de educatieve boeken verkochten we, zoals in voorgaande jaren, planten en stekken uit eigen en Leonie's tuin. (Helaas geen kruiden want de Kruidentuin was niet meer van IVN Nijkerk.) De opbrengst was mager.

De jaarvergadering op 15 maart: de Winkel was present. Ook op de eerste maaldag van Hertog Reinout op 1 april.

2e paasdag, 17 april, ging Robin Nellestein met de handel naar het stoomgemaal; helaas weinig interesse. Op de Fiets- en Gemalendag van 13 mei verkocht ik vooral handdoekjes en vogelbroches. Op Hemelvaartsdag 25 mei was het prachtig weer, veel bezoekers en de verkoop was o.k. Hetzelfde op 2e Pinksterdag, verkoop idem.

Samen met Marion Petrie en de stagiair Kilian waren we op 17 juni op de Bio-Boerendag bij boerderij Ark in de polder Arkemheen.

Na de vakantie gewoon weer verder: op 29 juli op 't stoomgemaal.

Samen met Arjan van Slooten en Gerrie van den Brink op 4 augustus naar de Bijendag op de Mariahoeve in Putten. Veel bezoekers en veel interesse voor onze kraam en de weggeefinformatie.

Op de Ministoomdag van 12 augustus regende het, dus waren er weinig bezoekers. Op Monumentendag, op 9 september, trouwens ook regen, wel anders. Veel bezoekers, maar je hoeft dan ook geen entree te betalen. M'n eigen doornlozebramenjam was erg in trek.

Als laatste klus de herfstmaaldag bij Hertog Reinout op 21 oktober: ook weer zwaar bewolkt en regen. Wat verkocht? Ja, handdoekjes. Zo snel kan ik niet borduren. Toch viel de opbrengst van bovengenoemde dagen erg mee. Ik kon daarna € 500,- op de rekening van IVN Nijkerk overmaken als winst van de winkel.

Daarna heb ik weer een lijst gemaakt van de overgebleven boeken en andere spullen. Tegen een lagere prijs alles verkopen is helaas niet gelukt. De lijst dus weer naar Rien met de mededeling dat ik echt stop met de winkel. De winkelrekening bij de Rabobank heb ik opgeheven; die kostte te veel voor die kleine winstbedragen.

Robin Nellestein en enige andere IVN'ers nemen de winkel over maar willen op een andere manier IVN Nijkerk en de natuur in het algemeen onder de aandacht brengen. Veel geluk en plezier!

Graag wil ik iedereen hartelijk bedanken, vooral hen die mij de laatste jaren geholpen hebben met dit winkelwerk. Ik vond het altijd heel erg leuk om te doen en zal het echt wel gaan missen, vooral de knutselmiddag op de vrijdag voor de Kerstmarkt. Eerst waren we bij Marijke Langhorst en daarna bij Anke van de Hoef, met vaak wel 10 – 12 dames.

Het is echter nu tijd om terug te treden om anderen – jonger – een kans te geven. Duik in de natuur en maak er wat van!

Nogmaals allen héél hartelijk dank voor jullie support.

Anneke Oudejans-Blüm

